

Дослідження показників виступу на змаганнях різного рангу дзюдоїстів вагової категорії до 55 кг впродовж п'яти роківЧоботько М.А.¹, Чоботько І.І.¹, Бойченко Н.В.²Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ¹Харківська державна академія фізичної культури²

Анотація. Мета: проаналізувати результати виступу на змаганнях різного рангу дзюдоїстів вагової категорії до 55 кг впродовж п'яти років. **Матеріал і методи.** Під час аналізу вивчення даного напрямку дослідження застосовувались наступні методи: теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури опитування, аналіз протоколів змагальної діяльності. Аналіз протоколів змагань проводився з метою визначення обсягу та ефективності змагальної діяльності, визначення всеукраїнської та світового рейтингу спортсмена, визначення найсильніших спортсменів з дзюдо, спортивного результату. Були проаналізовані протоколи: чемпіонатів України; Кубків України; чемпіонатів Європи; чемпіонатів світу; Кубків Європи та Великого шолому з дзюдо на 2017-2021 роки. **Результати:** проаналізовані результати показників виступів 51 спортсмена, які виступали з 2017 року (ЧУ-18) у ваговій категорії 55 кг та взяли участь у 65-ти змаганнях з них 22 змагання чемпіонатів та Кубків України й 43-х змаганнях міжнародних чемпіонатів та Кубків Європи за час своєї спортивної кар'єри. За результатами виступів проаналізовано наступні показники дзюдоїстів за виступами їх на змаганнях: результатів виступу дзюдоїстів на змаганнях різних рангів в Україні; результати виступів дзюдоїстів на змаганнях закордоном; кількість дзюдоїстів, які продовжили свою кар'єру в кадетському, юніорському, молодіжному, а дорослому віці окремо; перехід дзюдоїстів в інші вагові категорії; підвищення спортивного звання з роками. За 5 років більше половини дзюдоїстів (70,6%) завершили свою спортивну кар'єру. Продовжують виступати на змаганнях різних рангів по теперішній час 15 з 51 дзюдоїстів. По співвідношенню дзюдоїстів які брали участь у змаганнях та дзюдоїстів які стали призерами та переможцями спостерігається тенденція покращення з роками. За 5 років виступали у змаганнях різного рангу за кордоном 14 дзюдоїстів, 2017 р - 8 спортсменів (1 призер – 12,5 %), 2018 р - 13 дзюдоїстів (2 призера – 15,4 %), 2019 р - 7 спортсменів з них (2 призера – 28,6 %), 2020 р - 1 дзюдоїст і (1 призер – 100 %), 2021 р - 4 дзюдоїсти з них (1 призер – 25 %). **Висновки.** Отже за 5 років виступу дзюдоїстів починаючи з кадетів спостерігається тенденція до зменшення кількості учасників але спостерігається більш якісний виступ дзюдоїстів які залишились на змаганнях в Україні. У закордонних змаганнях спостерігається також тенденція до збільшення якісних показників виступу дзюдоїстів, це відбувається за рахунок набуття змагального досвіду. У дзюдоїстів, які стрімко переходять в іншу вагову категорію результат може проявлятися в більш дорослому віці. Дзюдоїсти, які зазнають незначних змін при переході в інші вагові категорії мають результат більш стабільний.

Ключові слова: дзюдо, аналіз протоколів, кадети, юніори, молодь, чемпіонат України, чемпіонат Європи, Кубки Європи, чемпіонат світу.

Вступ. Проблема вивчення особливостей змагальної діяльності у сучасному спорті є однією з найактуальніших. В даний час принцип дослідження змагальної діяльності

отримав загальне визнання у теорії спорту (Бойченко, 2021; Калмыков, Сагалеев, & Дагбаев, 2007).

В процесі змагальної діяльності постійно відбувається порівняння

поточних результатів з бажаними, дії уточнюються, перебудовуються, трансформуються. Це балансування, приведення у відповідність бажань та можливостей відбувається як при поліпшенні, так і при зниженні реальних результатів у порівнянні з прогнозованими. Успішне та ефективне управління спортивною підготовкою неможливо без обґрунтованого прогнозування, адекватного сучасним науковим знанням. Прогнозування створює необхідні передумови для прийняття правильних управлінських рішень спортсменами, тренерами, адміністрацією (Латишев, 2019; Палатний, 2019; Титаренко, & Тропин, 2020).

Досягнення високих спортивних результатів та розвитку дзюдо залежить від рівня підготовленості фахівців в цій галузі (Чоботько, Чоботько, & Бойченко, 2020). Дослідження показників виступу дзюдоїстів дозволяє простежити подальшу кар'єру молодих талановитих дзюдоїстів; дізнатися, наскільки важливі ранні спортивні досягнення для високих результатів у дорослій кар'єрі (Чертов, Бойченко, Пирог, & Мирошніченко, 2020; Brouwers, 2012; Bruce, 2013).

Питанням аналізу результатів виступів в спортсменів на різних етапах підготовки в боротьбі займалось багато авторів. Так, вивчались спортивні кар'єри олімпійських чемпіонів з греко-римської боротьби (Латишев, & Тропин, 2020), вивчалась Аналіз виступів спортсменів на міжнародних кадетських та юніорських змаганнях з боротьби (Латишев, Мозолюк, Корольов, & Ляшенко, 2021); досліджувалась результативність виступів борців греко-римського стилю збірних команд України різних вікових груп на провідних міжнародних змаганнях (Палатний, 2018); також результати виступів українських спортсменів з вільної та жіночої боротьби на престижних міжнародних змаганнях упродовж тривалого часу (Палатний, 2019) тощо. В дзюдо проводився аналіз виступу дзюдоїстів на Олімпійських іграх та розглядалися організаційно-педагогічні

перспективи розвитку дзюдо у наступних олімпійських циклах (Ільченко, Солодка, Федорішко, Ковач, Кравченко, & Пономаренко, 2021; Матвеев, 2000).

Аналізуючи вищеописане, можна зробити висновок, що обраний напрямок дослідження є досить актуальним в дзюдо.

Мета дослідження – проаналізувати результати виступу на змаганнях різного рангу дзюдоїстів вагової категорії до 55 кг впродовж п'яти років.

Матеріали та методи дослідження. Під час аналізу вивчення даного напрямку дослідження застосовувались наступні методи: теоретичний аналіз та узагальнення науково-методичної літератури, опитування, аналіз протоколів змагальної діяльності. Аналіз протоколів змагань проводиться з метою визначення обсягу та ефективності змагальної діяльності, визначення всеукраїнської та світового рейтингу спортсмена, визначення найсильніших дзюдоїстів з дзюдо, спортивного результату. Були проаналізовані протоколи: чемпіонатів України; Кубків України; чемпіонатів Європи; відкритих чемпіонатів Європи; юнацьких Олімпійських ігор (ЮОІ); чемпіонатів світу; Кубків Європи та Великого шолому з дзюдо на 2017-2021 роки.

Результати дослідження та їх обговорення. Досліджено результати показників виступів 51 спортсмена, які виступали з 2017 року (ЧУ-18) у ваговій категорії до 55 кг та взяли участь у 65-ти змаганнях з них 22 змагання чемпіонати та Кубки України й 43-х змагання міжнародних чемпіонатів та Кубків Європи за час своєї спортивної кар'єри. Всі дані взяті з офіційного сайту федерації дзюдо України (<https://ukrainejudo.com/results>), та міжнародної федерації дзюдо (<https://www.ijf.org/results>).

За результатами виступів проаналізовано наступні показники дзюдоїстів:

– результати виступів дзюдоїстів на змаганнях різних рангів в Україні;

– результати виступів дзюдоїстів на змаганнях за кордоном;
 – кількість дзюдоїстів, які продовжили свою кар'єру в кадетському, юніорському, молодіжному та дорослому віці окремо;

– перехід дзюдоїстів в інші вагові категорії;
 підвищення спортивного звання з роками.

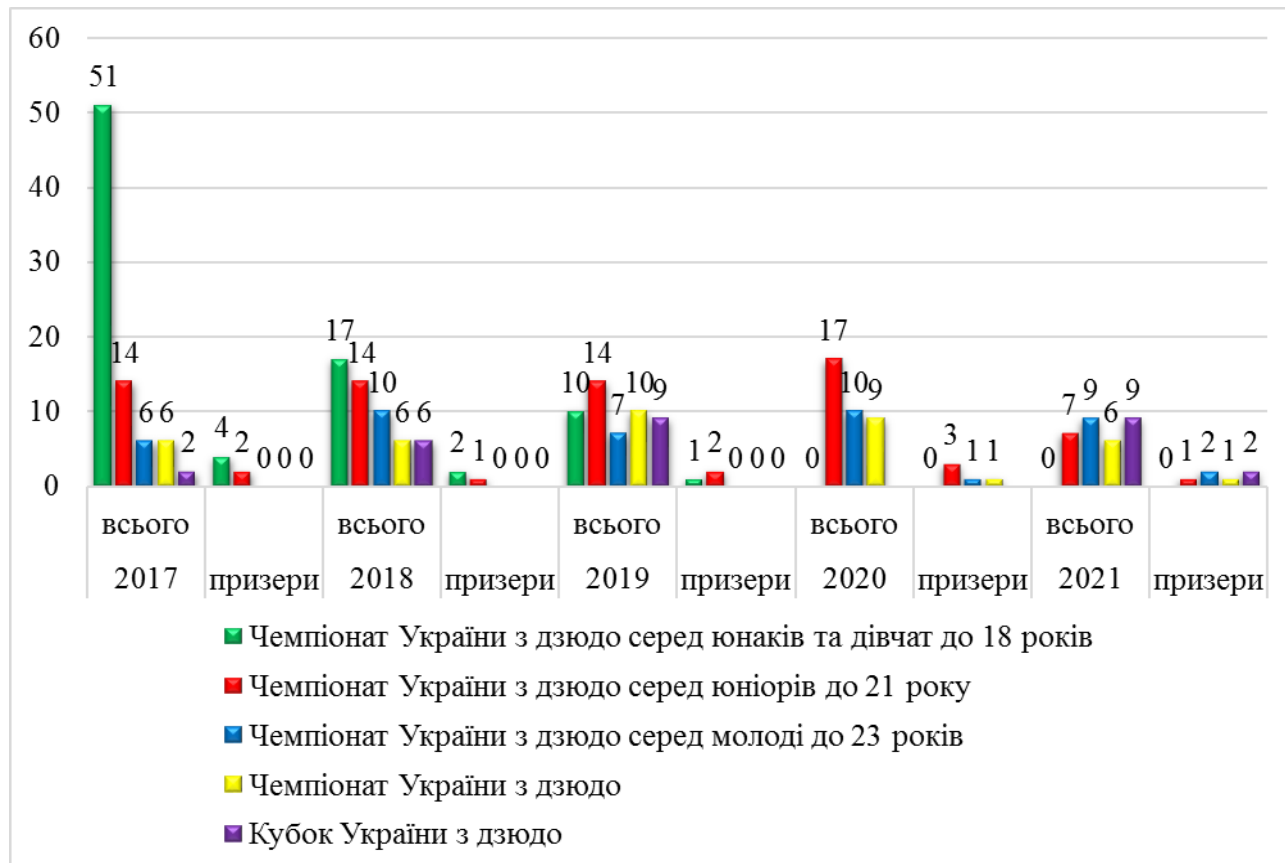

Рис. 1. Співвідношення загальної кількості дзюдоїстів-учасників та призерів чемпіонатів України в ваговій категорії до 55 кг впродовж 5-ти років (кількість спортсменів)

На рисунку 1 представлено загальну кількість дзюдоїстів, які брали участь та зайняли призові місця на змаганнях різного рангу; кількість дзюдоїстів, котрі продовжили кар'єри і досягли результату в юніорському, молодіжному та у дорослому віці. Як бачимо з 51 спортсмена у 2017 році перестали виступати на змаганнях 18 дзюдоїстів; 7 спортсменів, що виступили 1 раз, ще 4 дзюдоїсти виступили 2 рази.

За 5 років більше половини дзюдоїстів (70,6 %) завершили свою спортивну кар'єру. Продовжують виступати на змаганнях різних рангів по теперішній час 15 з 51 дзюдоїстів. По співвідношенню дзюдоїстів, які брали

участь у змаганнях, та дзюдоїстів, які стали призерами та переможцями, спостерігається тенденція покращення з роками, а саме:

- 2017 р – 11,7 % від всіх дзюдоїстів, які брали участь у змаганнях за рік (51 спортсмен – 6 призерів);

- 2018 р – 11,1 % від всіх дзюдоїстів, які брали участь у змаганнях за рік (27 спортсменів – 3 призери);

- 2019 р – 15 % від всіх дзюдоїстів, які брали участь у змаганнях за рік (20 спортсменів – 3 призери);

- 2020 р – 29,4 % від всіх дзюдоїстів, які брали участь у змаганнях за рік (17 спортсменів – 5 призерів);

- 2021 р – 40 % від всіх дзюдоїстів, які брали участь у змаганнях за рік (25 спортсменів – 6 призерів).

Аналіз виступу дзюдоїстів на змаганнях різного рівня за кордоном представлено на рисунку 2.

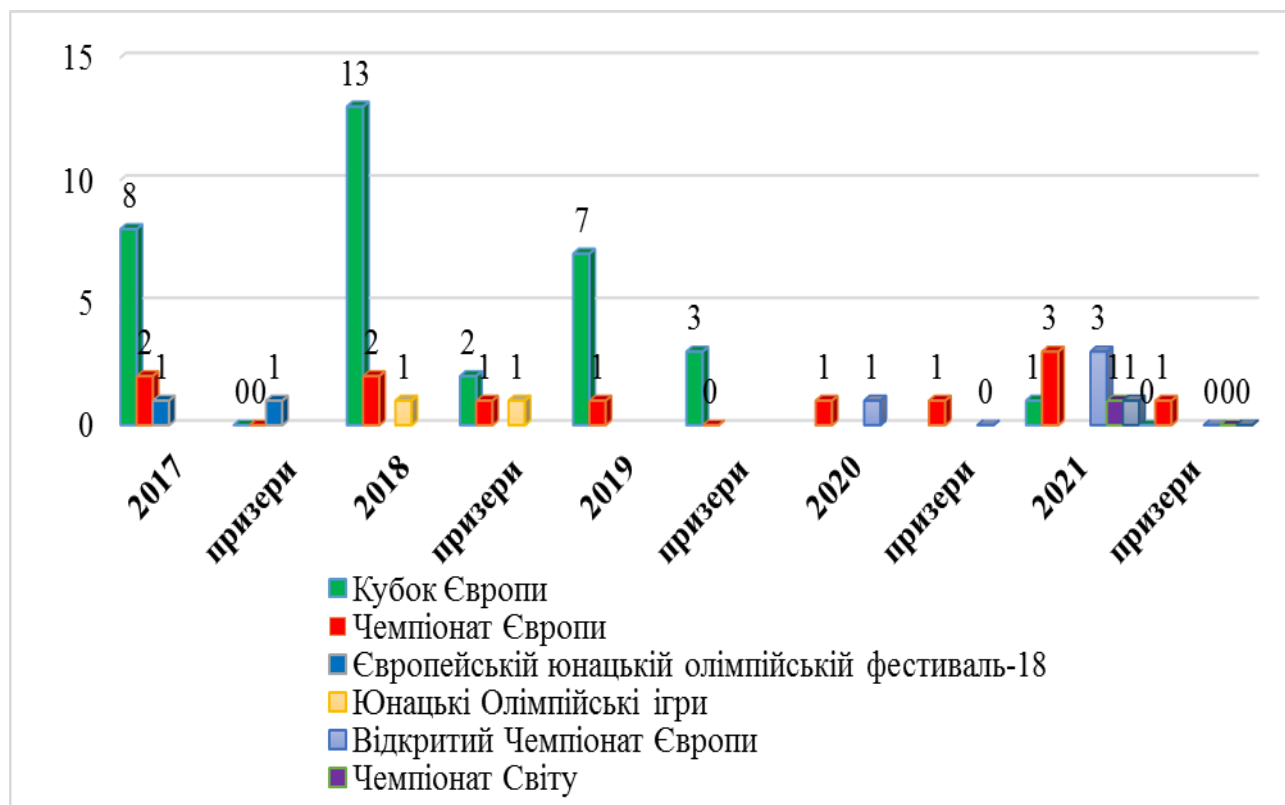

Рис. 2. Співвідношення загальної кількості українських дзюдоїстів-учасників та призерів міжнародних змагань впродовж 5 років (кількість спортсменів)

Аналіз результатів рисунку 2 показує, що впродовж 5-ти років виступали у змаганнях різного рангу за кордоном 14 дзюдоїстів з них у 2017 р - 8 спортсменів (1 призер – 12, 5 %), 2018 р – 13 дзюдоїстів (2 призери – 15,4 %), 2019 р

– 7 спортсменів (2 призери – 28,6 %), 2020 р – 1 дзюдоїст (1 призер – 100 %), 2021р – 4 спортсмени (1 призер – 25 %).

Також, було проаналізовано підвищення спортивного звання за період 5-ти років (табл. 1, рис. 3).

Таблиця 1

Показники підвищення спортивного звання дзюдоїстів вагової категорії до 55 кг впродовж 5-ти років

Розряди	2017 р (n=51)	2021 р (n=15)
	Кількість спортсменів	
I юнацький	7	-
III дорослий	1	-
II дорослий	9	-
I дорослий	23	5
КМС	11	5
МС	-	4
МСМК	-	1

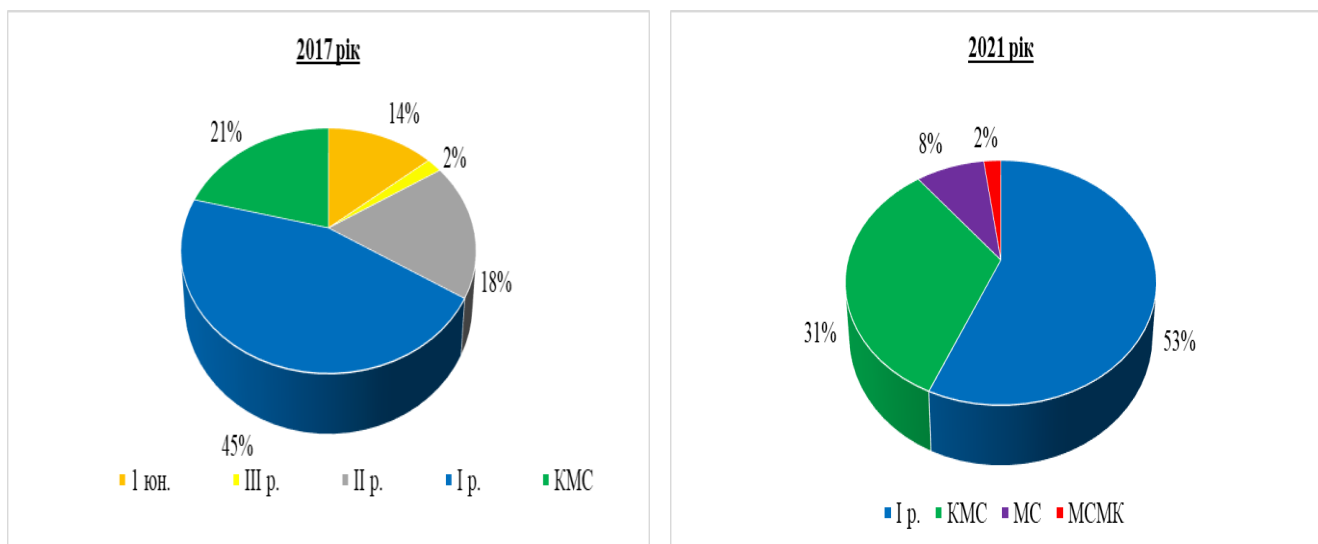

Рис. 3. Порівняльні показники підвищення спортивного звання дзюдоїстів вагової категорії до 55 кг впродовж 5-ти років

У 2017 році дзюдоїсти вагової категорії до 55 кг у кількості 51 спортсмен мали наступні розряди: 1-й юнацький - 7 спортсменів; III дорослий - 1 дзюдоїст; II дорослий - 9 дзюдоїстів, I дорослий - 23 дзюдоїсти; КМС – 11 спортсменів. У 2021 році через 5 років у кількості 15 спортсменів маємо: I дорослий – 5 дзюдоїст; КМС - 5 спортсменів; МС - 4 дзюдоїсти та МСМК – 1 спортсмен.

Встановлено, що за 5 років у дзюдоїстів спостерігається розбіжності по ваговим категоріям (табл. 2). У 2017 році з 51 спортсмена 10 перейшли у іншу вагову

категорію. У 2018 році виступали 27 дзюдоїстів цієї вікової групи з них тільки 5 залишились у ваговій до 55 кг, інші перейшли вищі вагові категорії. У 2019 році з 51 спортсмена боролись 20 дзюдоїстів з яких 9 перейшли у вагову категорію до 60 кг, 5 спортсменів до 66 кг, 5 дзюдоїстів до 73 кг та 1 спортсмен до 81 кг. У 2020 році з 51 спортсмена виступали 17 з них 4 у ваговій до 60 кг, 8 - до 66 кг, 4 - до 73 кг та 1 - до 81 кг. У 2021 році з 51 спортсмена виступали 15 з них 4 у ваговій до 60 кг, 5 - до 66 кг, 5 - до 73 кг та 1 - до 81 кг.

Таблиця 2

Динаміка переходу дзюдоїстів до 55 кг в інші вагові категорії впродовж 5-ти років

Вагові категорії	2017 р	Перейшли в іншу вагову	2018 р	Перейшли в іншу вагову	2019 р	Перейшли в іншу вагову	2020 р	Перейшли в іншу вагову	2021 р	Перейшли в іншу вагову
Всього	51	-	27	-	20	-	17	-	15	-
55 кг	41	-	-	5	-	-	-	-	-	-
60 кг	-	10	18	-	-	9	-	4	-	4
66 кг	-	-	-	4	-	5	-	8	-	5
73 кг	-	-	-	-	-	5	-	4	-	5
81 кг	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1

Висновки.

Отже, за 5 років виступу дзюдоїстів починаючи з кадетів спостерігається тенденція до зменшення кількості учасників, але спостерігається більш якісний виступ дзюдоїстів які залишились на змаганнях в Україні. У закордонних змаганнях спостерігається також тенденція до збільшення якісних показників виступу дзюдоїстів, це відбувається за рахунок набуття змагального досвіду. У дзюдоїстів, які стрімко переходять в іншу вагову категорію результат може проявитися в більш дорослому віці. Дзюдоїсти, які зазнають незначних змін при переході в

інші вагові категорії мають результат більш стабільний.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку буде спрямовано на прогнозування змагальної діяльності дзюдоїстів-лідерів на наступний Олімпійський цикл.

Конфлікт інтересів. Автори відзначають, що не існує ніякого конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Ця стаття не отримала фінансової підтримки від державної, громадської або комерційної організації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Бойченко, Н.В. (2021). Аналіз результатів виступів країн-учасниць World Championships з дзюдо 2009-2019 рр. *Проблеми і перспективи розвитку спортивних ігор і єдиноборств у вищих навчальних закладах*, 1, 5-8.
- Ільченко, С.С., Солодка, О.В., Федорішко, А.А., Ковач, Ш.А., Кравченко, О.С., & Пономаренко, О.В. (2021). Порівняльний аналіз виступу елітних дзюдоїстів чоловічої та жіночої статі за підсумками ХХХІІ літніх Олімпійських ігор–2020. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*, 11(143), 57-66.
- Калмыков, С.В., Сагалеев, А.С., & Дагбаев, А.В. (2007). *Соревновательная деятельность в спортивной борьбе*. Изд-во Бурятского госуниверситета, Улан-Удэ.
- Латишев, М.В. (2019). Аналіз результатів виступів спортсменів-однборців на різних етапах підготовки. *Спортивна наука та здоров'я людини*, (1), 18-24.
- Латишев, М.В., Мозолук, О.В., Корольов, Б.А., & Ляшенко, О.Р. (2021). Аналіз виступів спортсменів на міжнародних кадетських та юніорських змаганнях з греко-римської боротьби. *Єдиноборства*, 13-23.
- Латышев, Н.В., & Тропин, Ю.Н. (2020). Анализ спортивных карьер олимпийских чемпионов в греко-римской борьбе. *Єдиноборства*, 22-34.
- Матвеев, С.Ф. (2000). *Аналіз виступу українських дзюдоїстів на XXVII Іграх у Сідней та організаційно-педагогічні перспективи розвитку дзюдо у наступному олімпійському циклі. Методичні рекомендації для тренерів*. ДНДІФКС. Київ.
- Палатний, А. (2019). Результати виступів українських спортсменів з вільної та жіночої боротьби на престижних міжнародних змаганнях упродовж 1992–2008 років. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*, (31), 104-109.
- Палатний, А.Л. (2018). Результативність виступів борців греко-римського стилю збірних команд України різних вікових груп на провідних міжнародних змаганнях. *Український журнал медицини, біології та спорту*, № 7, 289-296.
- Титаренко, В., & Тропин, Ю. (2020). Динамика показателей соревновательной деятельности борцов высокой квалификации. *Слобожанський науково-спортивний вісник*, (1 (75)), 53-57.
- Федерация дзюдо Украины. Результаты змагань. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://ukrainejudo.com/results> (дата звернення: 31.01.2022).
- Чертов, І.І., Бойченко, Н.В., Пирог, Ю.А., & Мирошниченко, Є.С. (2020). Аналіз результатів виступів країн-учасниць на змаганнях з дзюдо серії Grand Slam та Grand Prix протягом 2019 року. *Єдиноборства*, 72-81.
- Чоботько, М.А., Чоботько, І.І., & Бойченко, Н.В. (2020). Дослідження проблеми підвищення професійного рівня суддів з дзюдо, *Єдиноборства*, 82-89.

- Вомпа, Т.О. (2009). *Periodization training: Theory and methodology*, Human Kinetics.
- Brouwers, J., de Bosscher, V., & Sotiriadou, P. (2012). An examination of the importance of performances in youth and junior competition as an indicator of later success in tennis. *Sport Management Review*, № 15(4), 461-475 <https://doi.org/10.1016/j.smr.2012.05.002>
- Bruce, L., Farrow, D., & Raynor, A. (2013). Performance mile-stones in the development of expertise: Are they critical? *Journal of Applied Sport Psychology*, № 25, 281-297 <https://doi.org/10.1080/10413200.2012.725704>
- Resource. International Judo Federation. Results. - [Electronic resource]. - Access mode <https://www.ijf.org/results> (date of application: 31.01.2022).

Стаття надійшла до редакції: 15.01.2022 р.

Опубліковано: 21.02.2022 р.

Аннотація. Чоботько М.А., Чоботько І.І., Бойченко Н.В. *Исследование показателей выступлений на соревнованиях разного ранга дзюдоистов весовой категории до 55 кг в течение 5-ти лет. Цель:* проанализировать результаты выступлений на соревнованиях разного ранга дзюдоистов весовой категории до 55 кг в течение пяти лет. **Материал и методы.** При анализе изучения данного направления исследования применялись следующие методы: теоретический анализ и обобщение научно-методической литературы опрос, анализ протоколов соревновательной деятельности. Анализ протоколов соревнований проводился с целью определения объема и эффективности соревновательной деятельности, определения всеукраинского и мирового рейтинга спортсмена, определения сильнейших спортсменов по дзюдо, спортивного результата. Проанализированы протоколы: чемпионатов Украины; Кубков Украины; чемпионатов Европы; чемпионатов мира; Кубков Европы и Большого шлема по дзюдо на 2017-2021 годы. **Результаты:** проанализированы результаты показателей выступлений 51 спортсмена, которые выступали с 2017 года (ЧУ-18) в весовой категории 55 кг и приняли участие в 65 соревнованиях из них 22 соревнования чемпионатов и Кубков Украины и 43 соревнования международных чемпионатов и Кубков Европы за время своей спортивной карьеры. По результатам выступлений проанализированы следующие показатели дзюдоистов по выступлениям их на соревнованиях: результаты выступления дзюдоистов на соревнованиях разных рангов в Украине; результаты выступлений дзюдоистов на соревнованиях за границей; количество дзюдоистов, продолживших свою карьеру в кадетском, юниорском, молодежном, а взрослом возрасте отдельно; переход дзюдоистов в другие весовые категории; повышение спортивного звания с возрастом. За 5 лет более половины дзюдоистов (70,6 %) завершили свою спортивную карьеру. Продолжают выступать на соревнованиях разных рангов по настоящее время 15 из 51 дзюдоистов. По соотношению дзюдоистов, участвовавших в соревнованиях и ставших призерами и победителями, наблюдается тенденция улучшения с годами. За 5 лет выступали в соревнованиях разного ранга за рубежом 14 дзюдоистов, 2017 г – 8 спортсменов (1 призер – 12,5 %), 2018 г – 13 дзюдоистов (2 призера – 15,4 %), 2019 г – 7 спортсменов из них (2 призера – 28,6 %), 2020 г – 1 дзюдоист и (1 призер – 100 %), 2021 г – 4 дзюдоиста из них (1 призер – 25 %). **Выводы.** Следовательно, за 5 лет выступления дзюдоистов начиная с кадетов наблюдается тенденция к уменьшению количества участников, но наблюдается более качественное выступление дзюдоистов, оставшихся на соревнованиях в Украине. В зарубежных соревнованиях наблюдается также тенденция к увеличению качественных показателей выступления дзюдоистов, это происходит за счет приобретения соревновательного опыта. У дзюдоистов, стремительно переходящих в другую весовую категорию результат может проявляться в более взрослом возрасте. Дзюдоисты, которые претерпевают незначительные изменения при переходе в другие весовые категории, имеют результат более стабильный.

Ключевые слова: дзюдо, анализ протоколов, кадеты, юниоры, молодежь, чемпионат Украины, чемпионат Европы, Кубки Европы, чемпионат мира.

Abstract. Chobotko M., Chobotko I., Boychenko N. Research of performance indicators at competitions of different rank of judokas of weight category up to 55 kg for five years. Purpose: to analyze the results of performances in competitions of different ranks of judokas weighing up to 55 kg for five years. **Material and methods.** During the analysis of the study of this area of research the following methods were used: theoretical analysis and generalization of scientific and methodological literature of the survey, analysis of protocols of competitive activities. The analysis of competition protocols was carried out in order to determine the scope and effectiveness of competitive activities, to determine the all-Ukrainian and world ranking of athletes, to determine the strongest athletes in judo, sports results. The protocols of: Ukrainian championships were analyzed; Cups of Ukraine; European Championships; world championships; European Cups and Grand Slam Helmet for 2017-2021. **Results:** analyzed the results of 51 athletes who competed since 2017 (U-18) in the weight category of 55 kg and took part in 65 competitions, including 22 competitions of championships and Cups of Ukraine and 43 competitions of international championships and European Cups during his sports career. According to the results of the performances, the following indicators of judokas were analyzed according to their performances at competitions: results of judokas' performances at competitions of different ranks in Ukraine; results of judokas' performances at competitions abroad; the number of judokas who have continued their careers in cadet, junior, youth, and adulthood separately; transition of judokas to other weight categories; increase the sports title over the years. In 5 years, more than half of judokas (70,6 %) have completed their sports careers. To date, 15 out of 51 judokas continue to perform in competitions of various ranks. The ratio of judokas who took part in competitions and judokas who became prize-winners and winners tends to improve over the years. For 5 years 14 judokas competed abroad in various competitions, in 2017 - 8 athletes (1 prize-winner – 12,5 %), in 2018 - 13 judokas (2 prize-winners – 15,4 %), in 2019 - 7 athletes from them (2 prize-winners) – 28,6 %, 2020 - 1 judoka and (1 winner – 100 %), 2021 - 4 judokas of them (1 winner – 25 %). **Conclusions.** Thus, for 5 years of judo performance, starting with the cadets, there is a tendency to reduce the number of participants, but there is a better performance of judokas who remained at competitions in Ukraine. In foreign competitions there is also a tendency to increase the quality of judo performance, this is due to the acquisition of competitive experience. In judokas, who are rapidly moving to another weight category, the result may be manifested in adulthood. Judoists who undergo minor changes during the transition to other weight categories have a more stable result.

Keywords: judo, protocol analysis, cadets, juniors, youth, Ukrainian championship, European championship, European Cups, world championship.

References

- Boychenko, N.V. (2021). Analiz rezul'tativ vystupiv krai'n-uchasnych World Championships z dzjudo 2009-2019 rr. *Problemy i perspektyvy rozvytku sportyvnyh igor i jedynoborstv u vyshhyh navchal'nyh zakladah*, 1, 5-8.
- Il'chenko, S.S., Solodka, O.V., Fedorishko, A.A., Kovach, Sh.A., Kravchenko, O.S., & Ponomarenko, O.V. (2021). Porivnjal'nyj analiz vystupu elitnyh dzjudoi'stiv cholovichoi' ta zhinochoi' stati za pidsumkamy XXXII litnih Olimpijs'kyh igor–2020. *Naukovyj chasopys NPU imeni M.P. Dragomanova*, 11(143), 57-66.
- Kalmykov, S.V., Sagaleev, A.S., & Dagbaev, A.V. (2007). *Sorevnovatel'naja dejatel'nost' v sportivnoj bor'be. Izd-vo Burjatskogo gosuniversiteta*, Ulan-Udje.
- Latyshev, M.V. (2019). Analiz rezul'tativ vystupiv sportsmeniv-odnoborciv na riznyh etapah pidgotovky. *Sportyvna nauka ta zdorov'ja ljudyny*, (1), 18-24.
- Latyshev, M.V., Mozoljuk, O.V., Korol'ov, B.A., & Ljashenko, O.R. (2021). Analiz vystupiv sportsmeniv na mizhnarodnyh kadets'kyh ta juniors'kyh zmagannjah z greko-ryms'koi' borot'by. *Jedynoborstva*, 13-23.

- Latyshev, N.V., & Tropin, Ju.N. (2020). Analiz sportivnyh kar'er olimpijskikh chempionov v greko-rimskoj bor'be. *Edinoborstva*, 22-34.
- Matvjejev, S.F. (2000). *Analiz vystupu ukrai'ns'kyh dzjudoi'stiv na HHVII Igrah u Sidnei' ta organizacijno-pedagogichni perspektyvy rozvytku dzjudu u nastupnomu olimpijs'komu cykli. Metodychni rekomendacii' dlja treneriv*. DNDIFKS. Kyi'v.
- Palatnyj, A. (2019). Rezul'taty vystupiv ukrai'ns'kyh sportsmeniv z vil'noi' ta zhinochoi' borot'by na prestyzhnyh mizhnarodnyh zmagannjah uprodovzh 1992–2008 rokiv. *Visnyk Prykarpats'kogo universytetu. Serija: Fizychna kul'tura*, (31), 104-109.
- Palatnyj, A.L. (2018). Rezul'tatyvnist' vystupiv borciv greko-ryms'kogo stylju zbirnyh komand Ukrai'ny riznyh vikovyh grup na providnyh mizhnarodnyh zmagannjah. *Ukrai'ns'kyj zhurnal medycyny, biologii' ta sportu*, № 7, 289-296.
- Titarenko, V., & Tropin, Ju. (2020). Dinamika pokazatelej sorevnovatel'noj dejatel'nosti borcov vysokoj kvalifikacii. *Slobozhans'kij naukovo-sportivnij visnik*, (1 (75)), 53-57.
- Federacija dzjudo Ukrai'ny. Rezul'taty zmagani'. – [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu <https://ukrainejudo.com/results> (data zvernennja: 31.01.2022).
- Chertov, I.I., Boychenko, N.V., Pyrog, Ju.A., & Myroshnychenko, Je.S. (2020). Analiz rezul'tativ vystupiv krajin-uchasnyh na zmagannjah z dzjudo serii' Grand Slam ta Grand Prix protjagom 2019 roku. *Jedynoborstva*, 72-81.
- Chobot'ko, M.A., Chobot'ko, I.I., & Boychenko, N.V. (2020). Doslidzhennja problemy pidvyshhennja profesijnogo rivnja suddiv z dzjudo, *Jedynoborstva*, 82-89.
- Bompa, T.O. (2009). *Periodization training: Theory and methodology*, Human Kinetics.
- Brouwers, J., de Bosscher, V., & Sotiriadou, P. (2012). An examination of the importance of performances in youth and junior competition as an indicator of later success in tennis. *Sport Management Review*, № 15(4), 461-475 <https://doi.org/10.1016/j.smr.2012.05.002>
- Bruce, L., Farrow, D., & Raynor, A. (2013). Performance mile-stones in the development of expertise: Are they critical? *Journal of Applied Sport Psychology*, № 25, 281-297 <https://doi.org/10.1080/10413200.2012.725704>
- Resource. International Judo Federation. Results. - [Electronic resource]. - Access mode <https://www.ijf.org/results> (date of application: 31.01.2022).

Відомості про авторів / Information about the Authors:

Чоботько Маргарита Анатоліївна: викладач; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: проспект Гагаріна, 26, м. Дніпро, 49005, Україна.

Чоботько Маргарита Анатольевна: преподаватель; Днепропетровский государственный университет внутренних дел: проспект Гагарина, 26, г. Днепр, 49005, Украина.

Margarita Chobotko: Lecturer; Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs: Gagarin Avenue, 26, Dnipro, 49005, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0002-4641-6592>

E-mail: 28rita66@gmail.com

Чоботько Ігор Ігорович: викладач; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: проспект Гагаріна, 26, м. Дніпро, 49005, Україна.

Чоботько Игорь Игоревич: преподаватель; Днепропетровский государственный университет внутренних дел: проспект Гагарина, 26, г. Днепр, 49005, Украина.

Ihor Chobotko: Lecturer; Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs: Gagarin Avenue, 26, Dnipro, 49005, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0003-4655-5696>

E-mail: efilonov79@gmail.com

Бойченко Наталя Валентинівна: к.фіз.вих., доцент; Харківська державна академія фізичної культури: вул. Ключківська, 99, м. Харків, 61058, Україна.

Бойченко Наталья Валентиновна: к.физ.восп., доцент; Харьковская государственная академия физической культуры: ул. Клочковская 99, г. Харьков, 61058, Украина.

Natalia Boychenko: Phd (Physical Education and Sport), Associate Professor; Kharkiv State Academy of Physical Culture: Klochkovskaya st., 99, Kharkov, 61058, Ukraine.

<http://orcid.org/0000-0003-4821-5900>

E-mail: natalya-meg@ukr.net